

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**  
**Економічний факультет**  
**Кафедра фінансів і кредиту**

**СИЛАБУС**  
**навчальної дисципліни**  
**«Центральний банк і грошово-кредитна політика»**  
**вибіркова**

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Освітньо-професійна програма:</b> | <b>Фінанси, банківська справа та страхування</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Спеціальність:</b>                | <b>072 Фінанси, банківська справа та страхування</b>                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Галузь знань:</b>                 | <b>07 «Управління і адміністрування»</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Рівень вищої освіти:</b>          | <b>перший (бакалаврський)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Факультет:</b>                    | <b>економічний</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Мова навчання:</b>                | <b>українська</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Розробник:</b>                    | <b>Ткач Є.В., доцент кафедри фінансів і кредиту,<br/>к.е.н., доцент</b>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Профайл викладача:</b>            | <b><a href="http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/tkach-yevgen-viktorovich">http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/tkach-yevgen-viktorovich</a></b> |
| <b>Контактний тел.:</b>              | <b>+380509699710</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>E-mail:</b>                       | <b><a href="mailto:e.tkach@chnu.edu.ua">e.tkach@chnu.edu.ua</a></b>                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Сторінка курсу в Moodle:</b>      | <b><a href="https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3627">https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3627</a></b>                                                                                                                                                                                               |
| <b>Консультації:</b>                 | <b>он-лайн консультації - згідно з графіком<br/>очні консультації – за попередньою домовленістю</b>                                                                                                                                                                                                                      |

**1. Анотація навчальної дисципліни.** Навчальна дисципліна призначена для поглиблення здобувачами теоретичних і практичних знань у сфері функціонування та діяльності центрального банку і монетарної політики, а також посилення у здобувачів відповідних фахових компетентностей щодо розуміння впливу монетарної політики на рівень цін, валютний курс, зайнятість ресурсів, економічне зростання, стан фінансових ринків, зміну макроекономічної кон'юнктури та добробут людей. Дисципліна «Центральний банк і грошово-кредитна політика» належить до блоку вибіркових освітніх компонент, запропонованих здобувачам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

**2. Мета навчальної дисципліни:** поглибити теоретичні та практичні знання з проблематики функціонування центрального банку і дії трансмісійного (передатного) механізму та інструментів монетарної політики, а також посилити професійні навички щодо оцінки впливу монетарної політики на діяльність економічних суб'єктів в Україні. Вивчення цієї вибіркової дисципліни дозволить здобувачам набутти додаткових загальних і фахових компетентностей, які розширять їхні можливості для професійної самореалізації, зокрема щодо розуміння впливу монетарної політики на рівень цін, валютний курс, зайнятість ресурсів, економічне зростання, стан фінансових ринків, макроекономічне середовище та добробут людей.

**3. Пререквізити.** Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Центральний банк і грошово-кредитна політика», - це «Економічна теорія», «Вступ у спеціальність», «Макроекономіка», «Гроші і кредит», «Фінанси» та «Банківська система». Навчальна дисципліна «Центральний банк і грошово-кредитна політика» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти паралельно із такою дисципліною як «Фінансовий ринок». Вивчення дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика» сприятиме засвоєнню інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінансовий аналіз» та «Інвестування».

**4. Результати навчання.** Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика» сприяє поглибленню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

***Загальні та фахові компетентності:***

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;
- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

***Програмні результати навчання:***

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

- знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

## 5. Опис навчальної дисципліни

### 5.1 Загальна інформація

| Форма навчання | Рік підготовки | Семестр | Кількість |       |                   | Кількість годин |           |             |             |                   |                        | Вид підсумкового контролю |
|----------------|----------------|---------|-----------|-------|-------------------|-----------------|-----------|-------------|-------------|-------------------|------------------------|---------------------------|
|                |                |         | кредитів  | годин | змістових модулів | лекції          | практичні | семінарські | лабораторні | самостійна робота | індивідуальні завдання |                           |
| Денна          | III            | V       | 4         | 120   | 2                 | 30              | 30        | -           | -           | 60                | -                      | Екзамен                   |
| Заочна         | III            | V       | 4         | 120   | 2                 | 10              | 6         | -           | -           | 104               | -                      | Екзамен                   |

### 5.2 Дидактична карта навчальної дисципліни

| Назви змістових<br>модулів і тем                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Кількість годин |              |   |      |     |      |              |              |   |      |     |      |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|---|------|-----|------|--------------|--------------|---|------|-----|------|----|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | денна форма     |              |   |      |     |      | Заочна форма |              |   |      |     |      |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | усьо-<br>го     | у тому числі |   |      |     |      | усьо-<br>го  | у тому числі |   |      |     |      |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                 | л            | п | лаб. | інд | с.р. |              | л            | п | лаб. | інд | с.р. |    |  |
| Змістовий модуль 1. «Центральний банк та сфера монетарного регулювання»                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |              |   |      |     |      |              |              |   |      |     |      |    |  |
| <b>Тема 1. Походження, функції, основні цілі та напрями діяльності центральних банків. Поняття незалежності та транспарентності центральних банків.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні засади сутності центрального банку, його походження, функції, основні цілі та напрями діяльності, а також особливості незалежності та транспарентності центральних банків. | 12              | 3            | 3 |      |     | 6    | 12           | 1            |   |      |     |      | 11 |  |
| <b>Тема 2. Національний банк</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 12              | 3            | 3 |      |     | 6    | 12           | 1            | 1 |      |     |      | 10 |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |    |    |  |  |    |    |   |   |  |  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|--|--|----|----|---|---|--|--|----|
| <b>України – історія становлення, правовий статус, керівні органи та організаційна структура.</b><br><b>Мета:</b> розглянути особливості становлення, історію, правовий статус, керівні органи та організаційну структуру Національного банку України.                                                                                                                                                                     |    |    |    |  |  |    |    |   |   |  |  |    |
| <b>Тема 3. Центральний банк – фінансовий агент уряду та банк банків. Сутність банківського нагляду.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні основи та сутність діяльності центрального банку, як фінансового агента уряду та банку банків, а також поняття та сутність банківського нагляду.                                                                                                                             | 12 | 3  | 3  |  |  | 6  | 12 | 1 | 1 |  |  | 10 |
| <b>Тема 4. Сфера монетарного регулювання: грошовий обіг, фінансовий (грошовий) ринок, грошова маса, грошова система та рівень монетизації економіки.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні засади сфери монетарного регулювання, а також сутність грошового обігу, фінансового (грошового) ринку, грошової маси, грошової системи та рівня монетизації економіки.                                                      | 12 | 3  | 3  |  |  | 6  | 12 | 1 | 1 |  |  | 10 |
| <b>Тема 5. Теоретичні основи монетарної (грошово-кредитної) політики: класичний, кейнсіанський, монетаристський та інституціональний підхід. Монетарні експансія та рестрикція.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні основи монетарної (грошово-кредитної) політики: класичний, кейнсіанський, монетаристський та інституціональний підходи до її реалізації, а також особливості монетарної експансії та рестрикції. | 12 | 3  | 3  |  |  | 6  | 12 | 1 |   |  |  | 11 |
| Разом за змістовим модулем 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 60 | 15 | 15 |  |  | 30 | 60 | 5 | 3 |  |  | 52 |
| <b>Змістовий модуль 2. «Інструменти монетарної політики та її вплив на рівень інфляції, валютний курс та економічне зростання»</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |    |    |  |  |    |    |   |   |  |  |    |
| <b>Тема 6. Трансмісійний (передатний) механізм та інструменти монетарної політики.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні засади дії трансмісійного (передатного) механізму монетарної політики, його                                                                                                                                                                                                                   | 12 | 3  | 3  |  |  | 6  | 12 | 1 |   |  |  | 11 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            |           |           |  |  |           |            |           |          |  |  |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|--|--|-----------|------------|-----------|----------|--|--|------------|
| канали, а також сутність види та специфіку інструментів монетарної політики.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |           |           |  |  |           |            |           |          |  |  |            |
| <b>Тема 7. Поняття, види та канали емісії грошей. Політика рефінансування.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні засади здійснення емісії грошей, її види та канали, а також особливості політики рефінансування комерційних банків в сучасних умовах.                                                                                                                                      | 12         | 3         | 3         |  |  | 6         | 12         | 1         | 1        |  |  | 10         |
| <b>Тема 8. Платіжний баланс держави. Валютний курс, валютний ринок, мультивалютність, золотовалютні резерви та валютне регулювання.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні основи сутності валютного курсу, валютного ринку, мультивалютності, золотовалютних резервів та валютного регулювання, а також особливості взаємозв'язку валютного курсу з платіжним балансом держави.             | 12         | 3         | 3         |  |  | 6         | 12         | 1         |          |  |  | 11         |
| <b>Тема 9. Інфляційний механізм та антиінфляційна політика держави. Сутність інфляційного таргетування.</b><br><b>Мета:</b> розглянути теоретичні аспекти інфляційного механізму, причина і наслідки інфляції та дефляції, особливості антиінфляційної політики держави, а також сутність інфляційного таргетування.                                                                            | 12         | 3         | 3         |  |  | 6         | 12         | 1         | 1        |  |  | 10         |
| <b>Тема 10. Становлення та розвиток монетарної політики в Україні. Взаємозв'язок та необхідність координації монетарної та фіскальної політики.</b><br><b>Мета:</b> розглянути особливості і специфіку становлення та розвитку монетарної політики в Україні, а також теоретичні засади сутності взаємозв'язку та необхідності координації монетарної та фіскальної політики в сучасних умовах. | 12         | 3         | 3         |  |  | 6         | 12         | 1         | 1        |  |  | 10         |
| Разом за змістовим модулем 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 60         | 15        | 15        |  |  | 30        | 60         | 5         | 3        |  |  | 52         |
| <b>Усього годин</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>120</b> | <b>30</b> | <b>30</b> |  |  | <b>60</b> | <b>120</b> | <b>10</b> | <b>6</b> |  |  | <b>104</b> |

### 5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика» направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію кейсових завдань до відповідних тем дисципліни.

| п/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Кількість годин |             |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | денна ф.н.      | заочна ф.н. |
| 1   | <b>Тема:</b> Походження, функції, основні цілі та напрями діяльності центральних банків. Поняття незалежності та транспарентності центральних банків.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо історії виникнення та особливостей функціонування центральних банків у зарубіжних країнах.                                                                                                                                                                                                            | 6               | 11          |
| 2   | <b>Тема:</b> Національний банк України – історія становлення, правовий статус, керівні органи та організаційна структура.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо нормативно-правового забезпечення діяльності Національного банку України.                                                                                                                                                                                                                                                         | 6               | 10          |
| 3   | <b>Тема:</b> Центральний банк – фінансовий агент уряду та банк банків. Сутність банківського нагляду.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо представлення інтересів держави Національним банком України в міжнародних фінансових організаціях та центральних банках зарубіжних країн, а також здійснення реєстрації й ліцензування, встановлення нормативів діяльності для комерційних банків та здійснення банківського нагляду за їх дотриманням в Україні.                                     | 6               | 10          |
| 4   | <b>Тема:</b> Сфера монетарного регулювання: грошовий обіг, фінансовий (грошовий) ринок, грошова маса, грошова система та рівень монетизації економіки.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо основних показників які використовуються для характеристики сфери монетарного регулювання: грошова маса, грошовий мультиплікатор, динаміка процентних ставок, рівень монетизації економіки, динаміка фондових індексів, активи та капіталізація банківської системи в Україні та зарубіжних країнах. | 6               | 10          |
| 5   | <b>Тема:</b> Теоретичні основи монетарної (грошово-кредитної) політики: класичний, кейнсіанський, монетаристський та інституціональний підхід. Монетарні експансія та рестрикція.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо бачення монетарної політики в Україні крізь призму різних економічних шкіл, теорій, концепцій та еволюції економічної науки в цілому.                                                                                                                                     | 6               | 11          |
| 6   | <b>Тема:</b> Трансмісійний (передатний) механізм та інструменти монетарної політики.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо зарубіжного досвіду застосування інструментів монетарної політики, розглянути «Основні засади монетарної політики в Україні» та річні звіти НБУ за останні 3 роки.                                                                                                                                                                                                     | 6               | 11          |
| 7   | <b>Тема:</b> Поняття, види та канали емісії грошей. Політика рефінансування.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо зарубіжного досвіду здійснення емісії грошей та використання її різних каналів, а також особливостей політики рефінансування Національного банку України в сучасних умовах.                                                                                                                                                                                                    | 6               | 10          |
| 8   | <b>Тема:</b> Платіжний баланс держави. Валютний курс, валютний ринок, мультивалютність, золотовалютні резерви та валютне регулювання.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо показників які характеризують стан платіжного балансу, валютного ринку, динаміку валютного курсу, рівень мультивалютності (доларизації) та величину золотовалютних резервів в Україні та зарубіжних країнах.                                                                                                          | 6               | 11          |
| 9   | <b>Тема:</b> Інфляційний механізм та антиінфляційна політика держави. Сутність інфляційного таргетування.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 6               | 10          |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |     |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|
|              | <b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо основних показників які використовуються для характеристики сфери цін: ІСЦ та індекс-дефлятор в Україні та зарубіжних країнах, а також світовий досвід проведення антиінфляційної політики та застосування інфляційного таргетування.                  |    |     |
| 10           | <b>Тема:</b> Становлення та розвиток монетарної політики в Україні. Взаємозв'язок та необхідність координації монетарної та фінансової політики.<br><b>Завдання:</b> опрацювати питання щодо особливостей правових аспектів координації монетарної та фінансової політики в зарубіжних країнах. | 6  | 10  |
| Усього годин |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 60 | 104 |

## 6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

### Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, пояснення, розповідь, консультація);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- кейсовий метод;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебіари тощо);
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

### Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

### Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

**Дедлайни та перескладання.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

**Академічна доброчесність.** Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

**Відвідування занять.** Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженням графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

### Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання практичних ситуацій), виконання завдань для самостійної роботи – 6 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

З навчальної дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичне питання з дисципліни, тестові завдання, глосарій і практичну ситуацію (завдання).

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: теоретичне питання (12 балів), 4 тести «правильно-неправильно» - по 2 бали (сумарно 8 балів), визначення 4 термінів - по 2 бали (сумарно 8 балів), практичне завдання (12 балів).

12 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання практичного завдання.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання практичної ситуації відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання практичного завдання, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання практичного завдання, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання практичного завдання, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

#### **Шкала оцінювання: національна та ЄКТС**

| Оцінка за національною шкалою | Оцінка за шкалою ECTS |                                |
|-------------------------------|-----------------------|--------------------------------|
|                               | Оцінка (бали)         | Пояснення за розширеною шкалою |
| Відмінно                      | A (90-100)            | відмінно                       |
| Добре                         | B (80-89)             | дуже добре                     |
|                               | C (70-79)             | добре                          |

|              |            |                                                     |
|--------------|------------|-----------------------------------------------------|
| Задовільно   | D (60-69)  | задовільно                                          |
|              | E (50-59)  | достатньо                                           |
| Незадовільно | FX (35-49) | (незадовільно)<br>з можливістю повторного складання |
|              | F (1-34)   | (незадовільно)<br>з обов'язковим повторним курсом   |

#### Розподіл балів, які отримують студенти

| Поточне оцінювання<br>(аудиторна та самостійна робота) |    |    |    |    |                     |    |    |    |     | Кількість балів (залік) | Сумарна кількість балів |
|--------------------------------------------------------|----|----|----|----|---------------------|----|----|----|-----|-------------------------|-------------------------|
| Змістовий модуль №1                                    |    |    |    |    | Змістовий модуль №2 |    |    |    |     | 40                      | 100                     |
| T1                                                     | T2 | T3 | T4 | T5 | T6                  | T7 | T8 | T9 | T10 |                         |                         |
| 6                                                      | 6  | 6  | 6  | 6  | 6                   | 6  | 6  | 6  | 6   |                         |                         |

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

#### 7. Рекомендована література – основна.

1. Адамик Б. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підруч. 2-ге видання, доп. і переробл. Київ: Кондор, 2011. 416 с.
2. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України: монографія/ О. В. Дзюблюк та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 530 с.
3. Глушенко С.В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти: навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2017. 63 с.
4. Про Національний банк України : закон України від 20.05. 1999 р. № 679-XIV, зі змінами. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III зі змінами. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
6. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
7. Ткач Є. В. Проблеми фіскальної та монетарної політики. Управління фінансами: мікро- і макрорівень. Фінанси, банківська справа та страхування. Корпоративні фінанси та фінансове посередництво : підручник для магістрів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2021. С. 293-355.
8. Ткач Є. В. Координація фіскальної та монетарної політики в Україні: інституціональний вимір проблем та перспектив. Фіскальна та монетарна політика економічного розвитку України : монографія / за заг. ред. П.О. Нікіфорова, І.Я. Ткачук. Чернівці: Чернівець. Черн. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. С. 227-240
9. Ткач Є.В., Ткач С.В. Взаємозв'язок монетарної та фіскальної політики в макроекономічних умовах України: ретроспективний аспект. № 1 (266). Вісник Хмельницького національного університету. 2019. С. 87-95. DOI: <https://doi.org/10.331891/2307-5740.2019.01.39>
10. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підруч. / М.І. Крупка, Є.М. Андрущак, Н.Г. Пайтра та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 526 с.
11. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підруч. / А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш та ін.; за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 224 с.
12. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. / за ред. Т.Д. Косової, О.О. Папаїки Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.

#### 8. Інформаційні ресурси.

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України – [https:// www.kmu.gov.ua](https://www.kmu.gov.ua)

3. Міністерство економіки України – <https://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України – <https://www.minfin.gov.ua>
5. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - <https://www.nssmc.gov.ua>
7. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO) — <https://www.wto.org/>
2. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>
3. Європейський інвестиційний банк — <https://www.eib.org/>
4. Міжнародний валютний фонд — <https://www.imf.org/>
5. Світовий банк — <https://www.worldbank.org/>
6. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
7. Всесвітня туристична організація (WTO) — <https://www.world-tourism.org/>
8. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <https://isi.cbs.nl/>
9. Міжнародна організація праці (ILO) — <https://www.ilo.org/>
10. Міжнародна фінансова корпорація — <http://www.ifc.org/>
11. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
12. Європейський центральний банк — <http://www.ecb.int/>
13. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <https://isi.cbs.nl/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – <https://www.lawukraine.com>
2. Інститут глобальних стратегій – <https://www.igls.com.ua>
3. Інформаційний сервер про Україну – <https://www.uazone.net>
4. Консорціум економічних досліджень – <https://www.eurasia.org/eerc/kyiv/EERC>
5. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова – <https://www.uceps.org>
6. Інститут світової економіки і міжнародних відносин – <https://www.iweir.org.ua>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек:

1. Електронна бібліотека – <https://www.lib.com.ua>
2. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <https://www.nbuv.gov.ua>
4. Наукова бібліотека Київського національного університету імені Михайла Максимовича – <https://www.lib-gw.univ.kiev.ua>